

VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 13, LT-03221 Vilnius, tel. (8 5) 2310928, faks. (8 5) 2310927,
el. p. info@vaikoteises.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188752021

Savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyriams

2016-03-29 S-1372

Kopija:

P. Algimantui Kavaliauskui
El. p. algimantas.laiskai@gmail.com

DĖL NUOTOLINIO MOKYMOSI

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) pastaruoju metu gaunami savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyrių (toliau – VTAS) prašymai dėl išaiškinimo, kokiais atvejais, kokio pobūdžio bei turinio rekomendacija turėtų būti teikiama asmenims, vadovaujantis Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 11 punktu. Tarnyba pagal kompetenciją teikia nuomonę, kuri negali būti vertinama kaip oficialus teisės aiškinimas.

Atsižvelgiant į tai, kad minėtas Aprašas patvirtintas 2012 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-1049 bei siekiant vienodos VTAS praktikos teikiant minėtą rekomendaciją, Tarnyba kreipėsi į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją prašydama išaiškinti, kokiais atvejais, kokio pobūdžio bei turinio rekomendaciją VTAS turėtų teikti asmenims vadovaujantis minėto Aprašo 11 p.

2016-02-25 Tarnyboje gautas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos raštas Nr. SR-758, kuriame nurodyta, kad Aprašo 11 punkte nurodytų atvejų, kuomet mokiniai gali būti mokomi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma) sąrašas nėra baigtinis. Švietimo ir mokslo ministerija pažymėjo, kad toks reguliavimas nustatytas tikslingai,

kadangi galimi Apraše nenumatyti atvejai, kuomet mokinio mokymas kitais mokymo organizavimo būdais pažeistų jo teises ir geriausias interesus. Paminėtina, kad siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui mokyti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu Apraše numatytas apsaugos nuo galimo piktnaudžiavimo mechanizmas – VTAS rekomendacija. Švietimo ir mokslo ministerijos nuomone, VTAS galėtų rekomenduoti mokyti vaikus pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, tuo atveju, jei: 1) vaiko tėvams (globėjams, rūpintojams), vaikui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymu, skirtos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės; 2) jei vaiko mokymasis kitais mokymo proceso organizavimo būdais pažeistų jo teises ir geriausias interesus.

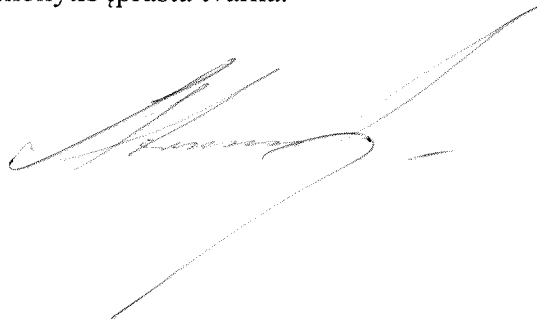
Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2012 m. leidinyje Nr. 9 (73) ISSN 1822-4156 „Nuotolinis mokymasis: mokymosi galimybių išplėtimas“ nurodyta, kad nuotolinis mokymasis naudingiausias asmenims, kurie: negali atvykti į mokymo įstaigą; dirba ir nori tobulinti ar įgyti kvalifikacinį laipsnį; turi mokymosi sunkumų (greitai išsiblaško, lėčiau suvokia naują informaciją ir pan.); turi specialiųjų ugdymosi poreikių; daug keliauja (siekia karjeros sporte, muzikoje ar mene); gydomi ligoninėje ar sanatorijoje; yra labai gabūs; turi specifinių psichologinių bendravimo problemų ir kt. Kiekvienu konkrečiu atveju, VTAS teikiant rekomendaciją reikėtų vertinti, ar vaiko mokymasis pagal bendrąją tvarką nepažeis vaiko interesų, ar mokyklos lankymas įprastine tvarka neturės neigiamų pasekmių vaiko psichologinei, emocinei būklei ir kt. Tikslinga atsižvelgti ir į tai, ar vaikas turi specialiųjų poreikių, ar tiesiogiai lankyti ugdymo įstaigos neturi galimybės dėl tam tikrų sveikatos sutrikimų ar kitų esminių aplinkybių.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nuomone, VTAS turėtų vaiko tėvams (globėjams, rūpintojams) išduoti laisvos formos pažymą, kurioje būtų nurodyta, kad jų vaiką rekomenduojama mokyti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

Tarnybos nuomone, VTAS teikiant rekomendaciją dėl vaiko mokymosi nuotoliniu būdu, reikėtų atsižvelgti į šeimoje susiklosčiusią situaciją, įvertinti dėl kokių priežasčių tėvai (globėjai) pageidauja, kad jų vaikas mokytųsi nuotoliniu būdu ir kiekvienu individualiu atveju pateikti rekomendaciją dėl nuotolinio mokymosi tik tokiu atveju, jei vaikas neturi galimybės lankyti ugdymo įstaigos dėl svarbių priežasčių: minėtos įstaigos tiesioginis lankymas darytų įtaką jo sveikatos būklei, vaikas turi specialiųjų poreikių, mokymosi sunkumų, specifinių bendravimo problemų ir kt. Kartu pažymėtina, jog šiuo metu dažniausiai nuotolinis mokymasis teikiamas įvairiomis interneto priemonėmis: virtualiaja mokymosi aplinka, vaizdo konferencijomis, atviraisiais švietimo ištekliais, antrosios kartos interneto įrankiais ir paslaugomis, trimačiu virtualiuoju pasauliu ir kt. Kiekvienu konkrečiu atveju teikiant rekomendaciją taip pat būtų tikslinga įvertinti, ar atitinkamo amžiaus vaikas

būtų pajėgus mokytis nuotoliniu būdu, naudodamasis nurodytomis priemonėmis. Taip pat, ar tėvai (globėjai, rūpintojai) yra pajėgūs sudaryti vaikui sąlygas mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pvz., ar turi galimybę parūpinti vaikui reikalingas priemones ir kt.). Manytina, kad sprendžiant klausimą, ar mokymasis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu yra būtinas, kiekvienu konkrečiu atveju, siūlytina atsižvelgti išimtinai į vaiko geriausias interesus, užtikrinant jo teisę į mokslą, ir VTAS minėtą rekomendaciją teikti tik išimtiniais atvejais, įvertinus objektyvias aplinkybes, dėl kurių vaikas negali mokytis įprasta tvarka.

Direktorė

Alina Jakavoniene